

มาตรการป้องกันสำหรับสถานประกอบการ

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

มาตรการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยแนะนำให้ใช้ “hierarchy of controls” สำหรับการควบคุมสิ่งคุกคามในสถานประกอบการ โดยมาตรการที่ดีที่สุดในการควบคุมสิ่งคุกคาม คือการหลีกเลี่ยงสิ่งคุกคามนั้น ออกจากสถานประกอบการหากแต่ในกรณีของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นั้น เราไม่สามารถกำจัดสิ่งคุกคามได้ จึงต้องใช้วิธีการลดการสัมผัสให้ได้มากที่สุดวิธีที่เหมาะสมที่สุดในการป้องกันเสี่ยงจากที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดไปอย่างน้อยที่สุดคือ การใช้การควบคุมทางวิศวกรรมการควบคุมโดยการบริหารจัดการ การปฏิบัติงานที่ปลอดภัย และการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล การเลือกใช้วิธีใดๆ มีข้อดี ข้อเสียที่ต้องคำนึงถึงคือ การนำไปใช้ ประสิทธิภาพและราคา ส่วนใหญ่จะใช้วิธีต่าง ๆ ร่วมกันในการป้องกันพนักงานไม่สามารถแยกวิธีใดวิธีหนึ่งออกจากกันโดยสิ้นเชิง

การควบคุมทางวิศวกรรม

การควบคุมทางวิศวกรรม หมายถึง การใช้หลักการทางวิศวกรรมมาช่วยในการออกแบบการทำงาน หรือ สภาพแวดล้อมการทำงาน ให้สามารถควบคุมหรือลดการสัมผัสกับสิ่งคุกคามโดยไม่ต้องอาศัยพฤติกรรมของพนักงานและเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดที่สามารถทำได้ในกรณีของ COVID -19 ตัวอย่างของการควบคุมทางวิศวกรรม เช่น

- ติดตั้งเครื่องกรองอากาศที่มีประสิทธิภาพสูง เพิ่มอัตราการไหลเวียนอากาศ ในสภาพแวดล้อมการทำงาน
- ติดตั้งเครื่องป้องกันทางกายภาพ เช่น พลาสติกใสป้องกันการจาม
- ติดตั้งหน้าต่างกั้นระหว่างการสื่อสารสำหรับศูนย์บริการลูกค้า
- จัดให้มีระบบระบายอากาศแบบความดันลบสำหรับบางกรณี

โดยมักอยู่ในกระบวนการที่ทำให้เกิดละอองฝอย เช่น ห้องแยกสำหรับการติดเชื้อที่ผ่านทางการหายใจ

การควบคุมโดยการบริหารจัดการ

การควบคุมโดยการบริหารจัดการต้องดำเนินการ โดยอาศัยความร่วมมือของนายจ้างและลูกจ้าง มักจะเปลี่ยนนโยบายการทำงานหรือกระบวนการในการลดหรือทำให้สัมผัสสิ่งคุกคามน้อยที่สุด ตัวอย่างการควบคุมโดยการบริหารจัดการ เช่น

- สนับสนุนให้พนักงานที่ป่วยพักรักษาอาการที่บ้าน
- ลดการสัมผัสระหว่างพนักงานและลูกค้า โดยปรับการทำงานการสื่อสารแบบเจอหน้า (face to face) หรือการทำงานผ่านทางไกล (telecommunication) หากเป็นไปได้ งดการเดินทางไปในที่ๆ ไม่จำเป็นในระหว่างช่วงการระบาดของ COVID-19
- สามารถตรวจสอบพื้นที่เสี่ยงได้ทางเว็บไซต์ <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/index.php>
- พัฒนาแผนสื่อสารฉุกเฉิน รวมถึงการเตรียมตัวสำหรับการตอบข้อกังวลและการสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ต
- ให้ความรู้เรื่องปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และการป้องกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องมาตรการ Social Distancing และใช้หน้ากากอนามัยอย่างถูกต้อง

การปฏิบัติงานที่ปลอดภัย

การปฏิบัติงานที่ปลอดภัยเป็นประเภหนึ่งของการควบคุมโดยการบริหารจัดการ รวมถึงขั้นตอนสำหรับความปลอดภัยและความเหมาะสมของงาน การลดระยะเวลา ความถี่ และความเข้มข้นของการสัมผัสสิ่งคุกคาม ตัวอย่างของการปฏิบัติงานที่ปลอดภัย เช่น

- จัดให้มีทรัพยากรและสภาพแวดล้อมการทำงานที่สนับสนุนให้เกิดสุขอนามัยส่วนบุคคล เช่น กระจกชำระล้างชยะที่ไม่ต้องสัมผัส สบู่เหลวล้างมือ แอลกอฮอล์ล้างมือที่ต้องประกอบด้วย 70% แอลกอฮอล์ น้ำยาทำความสะอาด ผ้าใช้ครั้งเดียวทิ้ง
- สำหรับผู้ที่ต้องทำความสะอาดบริเวณพื้นที่ทำงาน
- ต้องล้างมือด้วยน้ำและสบู่หรือการใช้แอลกอฮอล์ล้างมืออย่างสม่ำเสมอ โดยพนักงานควรล้างมือเสมอหลังสัมผัสและหลังจากถอดอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล
- ควรจัดให้มีป้ายเตือนการล้างมือภายในห้องน้ำ

อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

ในขณะที่การควบคุมทางวิศวกรรมและการควบคุมโดยการบริหารจัดการเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพสำหรับลดการสัมผัสกับ COVID-19 ในส่วนอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลจำเป็นสำหรับการป้องกันการสัมผัสสารคัดหลั่ง โดยการใช้อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลอย่างถูกวิธี จะสามารถป้องกันการสัมผัสสารคัดหลั่งของผู้มีเชื้อ COVID-19 ได้ แต่ไม่ควรใช้แทน วิธีอื่นๆ ที่กล่าวมาในข้างต้น ตัวอย่างของอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เช่น ถุงมือ แว่น อุปกรณ์ป้องกันส่วนใบหน้า หน้ากากอนามัย และอุปกรณ์ป้องกันการหายใจ รวมถึง N95 เมื่อมีการระบาดของโรคติดเชื้อ เช่น COVID-19 แนะนำให้ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ให้จำเพาะกับอาชีพและลักษณะการทำงานที่อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานที่ตั้ง การประเมินความเสี่ยงที่ทันต่อเหตุการณ์ และข้อมูล ประสิทธิภาพของอุปกรณ์ ในการป้องกัน การแพร่กระจายของ COVID-19 อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทุกประเภทต้อง

- เลือกตามความเหมาะสมกับสิ่งคุกคาม | ตรวจสอบความเหมาะสมของอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลเป็นระยะ ๆ เช่น การใช้อุปกรณ์ ป้องกันการหายใจอย่างเหมาะสม
- สวมใส่อุปกรณ์ด้วยความถูกต้องและ ใช้อย่างสม่ำเสมอ
- ตรวจสอบ ซ่อมแซมอุปกรณ์และเปลี่ยนใหม่ ตามความจำเป็น
- ทำความสะอาด จัดเก็บและทิ้งอย่างเหมาะสม ลดการปนเปื้อนต่อตนเองหรือสภาพแวดล้อม

แนวทางการดำเนินการเรื่อง โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับสถานประกอบการ 10 ผู้ทำงานมีความเสี่ยงต่อการสัมผัสต่อเชื้อไวรัส COVID-19 ได้แตกต่างกัน กลุ่มความเสี่ยงการสัมผัสเชื้อ ขึ้นอยู่กับ ชนิดของงานหรืออุตสาหกรรมและประวัติการสัมผัสกับผู้ติดเชื้อหรือผู้ที่สงสัยว่าติดเชื้อ โดยสามารถแบ่งกลุ่มความเสี่ยงการสัมผัส ได้ตั้งแต่ เสี่ยงสูงมาก เสี่ยงสูง เสี่ยงปานกลาง และเสี่ยงน้อย ตามตารางที่ 1 เพื่อเป็นการช่วยนายจ้างกำหนดมาตรการ ในการป้องกันในตารางที่ 2 ตารางที่ 1 การแบ่งระดับความเสี่ยงตามลักษณะงาน ระดับความเสี่ยง ลักษณะของงาน ความเสี่ยงสูงมาก ผู้ทำงานที่ต้องสัมผัสกับผู้ติดเชื้อ ความเสี่ยงสูง ผู้ทำงานที่ต้องสัมผัสกับผู้ติดเชื้อหรือผู้ที่สงสัยว่าติดเชื้อ ความเสี่ยงปานกลาง ผู้ทำงานที่ต้องใกล้ชิด กับผู้ที่อาจติดเชื้อ โดยไม่ทราบว่าตนติดเชื้อ เช่น อาจจะต้องทำงานสัมผัสกับ ผู้ที่เดินทางกลับจากพื้นที่เสี่ยง หรือที่สาธารณะที่มีผู้คนจำนวนมาก ความเสี่ยงต่อผู้ทำงานที่ไม่ต้องสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ติดเชื้อ การแบ่งระดับความเสี่ยงในการสัมผัส COVID-19 ของคนงานภายในสถานประกอบการ

นายจ้างมีหน้าที่จัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่จำเป็นให้พนักงานที่ปฏิบัติงาน ประเภทของอุปกรณ์ป้องกันอันตราย ส่วนบุคคลในระหว่างการระบาดของ COVID-19 ขึ้นกับความเสี่ยงในการรับเชื้อ COVID-19 ในขณะที่ทำงาน เช่น ผู้ที่ทำงาน อยู่ในระยะ 2 เมตร ของผู้ป่วยหรือสงสัยว่าจะติดเชื้อ COVID-19 จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ป้องกันการหายใจ หากสามารถ จัดหาอุปกรณ์ป้องกันระบบทางเดินหายใจแบบกรอง N95 จะสามารถกันไวรัสได้ดีที่สุด หากไม่สามารถจัดหาอุปกรณ์ป้องกัน ระบบทางเดินหายใจแบบกรองชนิด N95 ได้ ให้พิจารณาใช้อุปกรณ์ป้องกันการหายใจชนิดอื่น ที่สามารถป้องกันได้ดี และ สวมใส่สบายกว่า โดยประเภทที่กล่าวถึงได้แก่ อุปกรณ์ป้องกันระบบทางเดินหายใจแบบกรอง ชนิด R/P95, N/R/P99, N/R/P100, air-purifying elastomeric เช่น half-face or full-face อุปกรณ์ป้องกันระบบทางเดินหายใจที่มีตัวกรอง ที่เหมาะสม powered air purifying respirator (PAPR) และ high-efficiency particulate air filter (HEPA) หรือ supplied air respirator (SAR) หรือหากไม่สามารถหาอุปกรณ์ป้องกันระบบทางเดินหายใจใดๆ ที่กล่าวมาข้างต้นได้ ก็สามารถพิจารณา ถึงลักษณะความเสี่ยงของงาน หากไม่ได้ต้องสัมผัสผู้ป่วย หรือผู้เข้าข่ายสงสัยว่ามีความเสี่ยงสูงที่จะติดเชื้อ สามารถเลือกใช้ หน้ากากอนามัย

.....